

Elhunyt Balogh Lajos

2020. február 23-án elhunyt Balogh Lajos, a magyar élőnyelvi kutatások, a dialektológia és szociolingvisztika jeles művelője. 1933. december 14-én született a Vas megyei Bükön, és bár életre nagyobb részét Budapesten élte, szülőfalujával való kapcsolata mindig megmaradt. Az ELTE magyar–történelem szakát 1959-ben végezte el, majd egyévi szombathelyi középiskolai tanári tevékenység után 1960-ban került az MTA Nyelvtudományi Intézetébe, ahonnan 1996-ban ment nyugdíjba. Az intézetben *A magyar nyelvjárások atlaszá*-nak munkálataiba kapcsolódott be: 1960 és 1964 között részt vett a gyűjtések helyszíni ellenőrzésén, ennek során (Végh Józseffel együtt) hangfelvételeket készített, melyek az intézet hangarchívumának igen értékes részét alkotják. Később az atlasz térképlapjainak előállításában is jelentős részt vállalt, így neki is köszönhető, hogy elkészült a magyar dialektológia egyik legjelentősebb műve. Később két másik, immár nemzetközi atlaszmunkálat tevékeny részese volt: *Az Európai Nyelvatlasz* magyar nemzeti bizottságának, illetve a *Kárpát nyelvatlasz* nemzetközi szerkesztőbizottságának tagja volt hosszú évekig. Király Lajossal közösen jelentették meg a nyelvföldrajz egy speciális művét, *Az állathangutánzó igék, hívogatók és terelők somogyi nyelvatlaszá*-t (1976). A nyelvjárási szókészlet feltárása is érdeklődési körébe tartozott: tagja volt az *Új magyar tájszótár* első kötetét megalkotó munkaközösségnek, évtizedekkel később pedig összeállította a *Büki tájszótár*-t, (2004) mely az egyik legjobb alkotás ebben a műfajban. Az 1970-es évek közepétől előbb Végh Józseffel, majd Ördög Ferencsel együtt irányította a megyei földrajzinév-gyűjtéseket, melyek anyagának megjelentetésében szerkesztőként igen nagy részt vállalt. A nyelvi regionalitás jellemzőiről, ezek mérhetőségéről több tanulmányt is írt, és ezzel a témával rendszeresen foglalkozott a részben általa is szervezett élőnyelvi konferenciákon.

1982-től az ELTE-n fonetikát, dialektológiát és szociolingvisztikát oktatott. 1990 és 1994 között az Ungvári Állami Egyetem vendégtanára volt: oktatói feladatait az akkori kedvezőtlen adottságok ellenére is lelkesen, a hallgatók és kollégák meglegedésére végezte.

Rendszeresen sportolt, különösen az evezés volt kedvenc időtöltése. Bizonyára ez és családjának szerető légköre is hozzájárult óriási munkabírásához és ahhoz, hogy ő maga is mindig derűs, szelíd és mosolygós volt. Segítségért, szakmai vagy más tanácsért bárki bátran fordulhatott hozzá, mindenkit nagy barátsággal fogadott.

Temetése 2020. március 28-án 14:00 órakor lesz Bükön. Emlékét kegyelettel megőrizük.